II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 22. december 1986

vedrørende overvågning af og kontrol med kreditinstitutters store engagementer

(87/62/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab og særlig artikel 155, og

ud fra følgende betragtninger:

Indførelsen af denne henstilling er i overensstemmelse med Kommissionens hvidbog, »Gennemførelse af det interne marked« [1];

Det rådgivende Udvalg, som er nedsat i henhold til artikel 11 i Rådets direktiv 77/780/EØF, første Rådsdirektiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut [2], har bistået Kommissionen ved forberedelsen af denne henstilling om harmonisering af bestemmelserne om store engagementer;

overvågning af og kontrol med et kreditinstituts store engagementer er en integrerende del af et forsigtighedsbestemt tilsyn. Overdreven koncentration af store engagementer med en enkelt kunde eller gruppe af indbyrdes forbundne kunder kan føre til en uacceptabel grad af risikokoncentration. En sådan situation kan anses for at være til skade for et kreditinstituts solvens;

da kreditinstitutter i et fælles bankmarked konkurrerer direkte med hinanden, bør forsigtighedsbestemte tilsynskrav i hele Fællesskabet tjene til at øge offentlighedens tillid, styrke og beskytte banksystemet og formindske konkurrencefordrejning ved indførelse af en gradvis tilnærmelse af de af medlemsstaterne fastsatte og anvendte indberetningstærskler og grænser for store engagementer;

overvågnings- og kontrolordningen vedrørende store engagementer bør på den ene side give de kompetente myndigheder adgang til de nødvendige data til risikovurderinger og tilskyndelse til spredning og på den anden side give mulighed for samarbejde ved anvendelse af ordningen mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder og mellem disse og myndighederne i tredjelande;

fælles standarder for overvågning af og kontrol med kreditinstitutters store engagementer vil i første omgang blive indført ved en henstilling. Et sådant instrument er blevet valgt, da det giver muligheder for gradvis tilpasning af eksisterende ordninger og for indførelse af nye ordninger uden at skabe forstyrrelse i Fællesskabets banksystem;

gennemførelsen af denne henstilling vil skabe et godt grundlag, der vil gøre en snarlig vedtagelse af et direktiv om overvågning af og kontrol med kreditinstitutters store engagementer lettere og hurtigere;

de standarder, der er indeholdt i denne henstilling, finder anvendelse på alle i Fællesskabet tilladte kreditinstitutter. Der findes i nogle medlemsstater en særlig national lovgivning eller administrative bestemmelser, der tilgodeser specialiserede kreditinstitutters særlige driftsmæssige krav. Hvis sådanne institutter undergives de samme eller mere restriktive bestemmelser, kan anvendelsen af de oven for omhandlede fælles standarder udsættes, indtil disse specialiserede institutter er bragt ind under denne henstillings anvendelsesområde, forudsat at sådan udsættelse ikke giver instituttet en konkurrencemæssig fordel;

[1] Dokument KOM(85) 310.
[2] EFT nr. L 322 af 17. 12. 1977, s. 30.

indtil gennemførelsen af Rådets direktiv 86/635/EØF om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber [1] og indtil harmoniseringen af observationsnøgletal har fundet sted, overlades regnskabsteknikken for så vidt angår beregningen af et stort engagement til medlemsstatens bedømmelse;

en indikativ liste over de elementer, der udgør et engagement findes i et tillæg til bilaget til denne henstilling. Indtil senere samordning har fundet sted, kan medlemsstaterne anvende en skønsmæssig vægtning af et elements absolutte værdi. Det forventes, at medlemsstaterne medtager alle nye elementer, der stort set er af samme karakter;

definitionen af en gruppe af indbyrdes forbundne kunder er på den ene side sket i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets direktiv 83/349/EØF [2], som nu anvendes på banker og andre finansielle institutter i overensstemmelse med førnævnte direktiv 86/635/EØF, og på den anden side ud fra en indre finansiel og økonomisk afhængighed;

da tærsklen, grænser for engagement og den foreslåede vægtning, der er foreskrevet i denne henstilling, er det indledende stadium i harmoniseringsprocessen, kan medlemsstaterne anvende strengere krav;

den i henstillingen fastsatte indberetningsperiode gør det nødvendigt for et kreditinstitut mindst en gang om året at fremlægge oplysninger vedrørende engagementer. Det foreslås, at de kompetente myndigheder stiller krav om hyppigere indberetninger på linie med normale krav om forsigtigt tilsyn —

HENSTILLER AT MEDLEMSSTATERNE SKAL:

1. overvåge og kontrollere kreditinstitutters store engagementer i overensstemmelse med bestemmelsen indeholdt i vedlagte bilag.

2. inden 24 måneder efter denne henstillings meddelelse forelægge Kommissionen teksten til de vigtigste love og administrative bestemmelser, som de har vedtaget på foranledning af denne henstilling på dette område.

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. december 1986.

På Kommissionens vegne

COCKFIELD

Næstformand

---

[1] EFT nr. L 372 af 31. 12. 1986, s. 1.
[2] EFT nr. L 193 af 18. 7. 1983, s. 1.

BILAG

OVERVÅGNING AF OG KONTROL MED KREDITINSTITUTTERS STORE ENGAGEMENTER

Artikel 1

Definitioner

I denne henstilling forstås ved:

— »kreditinstitut«: de i artikel 1, første led, i Rådets direktiv 77/780/EØF definerede foretagender,

— »kompetente myndigheder«: de i artikel 1, femte led, i Rådets direktiv 83/350/EØF [1] definerede nationale myndigheder,

— »offentlige myndigheder«: de i artikel 2, første led, i Rådets direktiv 80/723/EØF [2] definerede virksomheder,

— »engagementer«: de kreditfaciliteter — hvad enten de er udnyttet eller ej — som kreditinstituttet har indrømmet en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder, og uanset om de fremgår af balancen eller ej, herunder indbefattet de forpligtelser og eventualforpligtelser, der af de respektive kompetente myndigheder anses for relevante, når det pågældende instituts identificerbare risici skal vurderes. En indikativ liste over engagementer findes i et tillæg til bilaget til nærværende henstilling,

— »egenkapital«: defineres i overensstemmelse med KOM(86) 169/2 endelig udg. [3],

— »en gruppe af indbyrdes forbundne kunder« [4]: to eller flere fysiske eller juridiske personer, der har indgået engagementer med det samme kreditinstitut eller med et af dets datterselskaber enten i forening eller hver for sig, og mellem hvilke der består en indbyrdes forbindelse, idet:

  i) en af dem direkte eller indirekte har en bestemmende indflydelse over en af de andre som defineret i artikel 1 i direktiv 83/349/EØF, eller

  ii) deres samlede engagementer udgør en enkeltrisiko for kreditinstituttet ved at være så indbyrdes forbundne med sandsynlighed for, at hvis en af dem udsættes for finansielle problemer, vil den anden eller de alle muligvis få vanskeligheder med tilbagebetalingen. Kreditinstituttet bør som eksempel på indbyrdes forbindelser tage hensyn til følgende:

  — fællesejerforhold,

  — fælles bestyrelsesmedlemmer,

  — krydsgarantier,

  — direkte kommerciel indbyrdes afhængighed, som ikke kan erstattes i det korte løb.

Dersom der består sådanne indbyrdes forbindelser vil det stemme overens med sund praksis at vurdere sådanne forpligtelser som en enkeltrisiko.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne henstilling finder anvendelse på alle kreditinstitutter som defineret i artikel 1, jf. dog stk. 2 og 3.

2. Medlemsstaterne behøver ikke anvende denne henstilling over for:

a) kreditinstitutter opregnet i artikel 2, stk. 2, i direktiv 77/780/EØF, som ændret ved direktiv 86/524/EØF [5];

b) institutioner i medlemsstaten, som defineret i artikel 2, stk. 4, litra a), i direktiv 77/780/EØF, der er tilknyttet et centralt organ i medlemsstaten. I denne situation skal der, uden at det har bindende virkning for anvendelsen af denne henstilling, foretages konsolideret tilsyn med hensyn til store engagementer for helheden, nemlig det centrale organ og dets tilknyttede institutioner.

3. Indtil en senere samordning har fundet sted kan medlemsstaterne holde de specialiserede kreditinstitutter, for hvis specielle virksomhed, der gælder en særlig national lovgivning eller administrative bestemmelser vedrørende bl.a. overvågning af og kontrol med store engagementer, uden for denne henstillings anvendelsesområde. Kommissionen skal have underretning om disse kreditinstitutter senest seks måneder efter denne henstillings meddelelse.

Artikel 3

Indberetning om store engagementer

1. Kreditinstitutter skal til de kompetente myndigheder mindst en gang om året foretage indberetning om store engagementer som defineret i stk. 2 og andre engagementer, som defineret i stk. 3 i den udstrækning stk. 3 kommer i anvendelse.

---

[1] EFT nr. L 193 af 18. 7. 1983, s. 18.
[2] EFT nr. L 195 af 29. 7. 1980, s. 35.
[3] EFT nr. L 243 af 27. 9. 1986, s. 4.
[4] Selvom det ved vurderingen af de med engagementer forbundne risici er overordentlig vanskeligt at fastsætte en entydig, kort og juridisk uangribelig definition på, hvad der skal forstås ved en gruppe af indbyrdes forbundne kunder, er det ikke desto mindre absolut nødvendigt for ledelsen af et kreditinstitut at få fastlagt, hvor vidt der består et finansielt, retligt eller økonomisk afhængighedsforhold mellem dets kunder.
[5] EFT nr. L 309 af 4. 11. 1986, s. 15.

2. Et kreditinstituts engagement med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder betragtes som stort, når det når op på 15 % eller mere af kreditinstituttets egenkapital.

3. Med hensyn til de medlemsstater, der ikke har et kreditoplysningsforetagende og med hensyn til de, der har et sådant foretagende, men som ikke opfylder kravene i stk. 4, og uanset om der i et kreditinstitut findes store engagementer, skal de kompetente myndigheder kræve, at den i stk. 1 omhandlede indberetning indeholder mindst 10 % af de engagementer, der procentuelt er de største.

4. De indberetninger, som et kreditinstitut indgiver til en medlemsstats kreditoplysningsforetagende, anses at opfylde de i denne artikel nævnte krav, forudsat:

i) at kreditoplysningsforetagendet drives eller er underkastet tilsyn af de kompetente myndigheder eller af andre offentlige myndigheder, som afgiver beretning til de kompetente myndigheder;

ii) at engagementerne er blevet konsolideret af enten kreditinstituttet, kreditoplysningsforetagendet eller de kompetente myndigheder;

iii) at de oplysninger, der forelægges kreditoplysningsforetagendet, i det store og hele stemmer overens med definitionen på et engagement, således som defineret i artikel 1, fjerde led.

Artikel 4

Øvre grænser for store engagementer

1. Et kreditinstitut må ikke med en enkelt kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder indgå et engagement, der overstiger 40 % af kreditinstituttets egenkapital.

2. Et kreditinstitut må ikke indgå store engagementer, som tilsammen overstiger 800 % af egenkapitalen

3. De i stk. 1 og 2 fastsatte øvre grænser kan kun overskrides, når særlige omstændigheder gør sig gældende, og de kompetente myndigheder skal i så fald kræve af kreditinstituttet, at det enten forhøjer egenkapitalen eller træffer andre foranstaltninger med tilsvarende virkning.

4. Nedennævnte kunder og grupper af indbyrdes forbundne kunder kan af de kompetente myndigheder helt eller delvis undtages fra bestemmelserne i stk. 1 og 2:

i) offentlige myndigheder i:

a) en hvilken som helst medlemsstat;

b) lande, der er opført på den liste over industrialiserede lande, der er udarbejdet af IMF til statistiske formål.

ii) De europæiske Fællesskabers institutioner samt statslige internationale organisationer, som vedkommende medlemsstat er medlem af.

5. De kompetente myndigheder kan fra bestemmelserne i stk. 1 og 2 helt eller delvis undtage:

a) engagementer for hvilke der udtrykkeligt er stillet en uigenkaldelig garanti eller anden form for sikkerhed af de i stk. 4 omhandlede organisationer;

b) engagementer, der er sikrede ved konstante deposita eller børsnoterede værdipapirer, forudsat værdien af sidstnævnte beregnes på en forsigtig og konservativ måde.

6. De kompetente myndigheder kan fra denne henstilling undtage interbank-mellemværender, der har en løbetid på seks måneder eller derunder. Uanset bestemmelsen i stk. 1 og 2 kan de kompetente myndigheder overveje at fastsætte højere øvre grænser eller/og alternativ vægtning af de resterende interbank-mellemværender og for engagementer, for hvilke der er stillet en garanti af et kreditinstitut.

Artikel 5

Tredjelande

1. For så vidt angår en filial, som har sit hovedsæde i et tredjeland, kan de kompetente myndigheder kræve, at dens engagementer indberettes med henblik på overvågning og kontrol. Anvendelsen af nærværende stykke kan ske i henhold til bilaterale aftaler mellem de respektive kompetente myndigheder med henblik på at lette gennemførelsen af princippet om »hjemlandskontrol«.

2. For en filial af et kreditinstitut som har sit hovedsæde i et tredjeland må medlemsstaterne ikke anvende bestemmelser, som vil give denne filial en gunstigere stilling end en filial af et kreditinstitut, som har sit hovedsæde i Fællesskabet.

3. Anvendelsen af nærværende henstilling på kreditinstitutter, hvis moderselskab har sit hjemsted i et tredjeland og på kreditinstitutter, der er beliggende i et tredjeland, og hvis moderkreditinstitut har sit hjemsted inden for Fællesskabet, kan fastlægges ved bilaterale aftaler på gensidighedsbasis mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne og det pågældende tredjeland. Disse aftaler skal have til formål at sikre, at medlemsstaternes kompetente myndigheder har mulighed for at indhente de oplysninger, der er nødvendige for overvågning af og kontrol med store engagementer i et kreditinstitut inden for Fællesskabet, som har kapitalinteresser uden for dette, og at de kompetente myndigheder i et tredjeland har mulighed for at indhente oplysninger, der er nødvendige for tilsyn med moderselskaber, der har deres hjemsted inden for de pågældende landes område, og som besidder kapitalinteresser i kreditinstitutter, der er beliggende i en eller flere medlemsstater.

4. Inden medlemsstaterne indleder forhandlinger med tredjelande om aftaler, skal de underrette Kommissionen og Det rådgivende Udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 11 i direktiv 77/780/EØF. Kommissionen drager omsorg for samordning af de politiske målsætninger, der skal tilstræbes i sådanne forhandlinger og kan i sådanne tilfælde forelægge dette for Det rådgivende Udvalg.

Artikel 6

Konsolidering

1. Engagementer, indgået af et kreditinstitut, der har en kapitalinteresse, således som defineret i artikel 1, 3. afsnit, i direktiv 83/350/EØF, i et andet kreditinstitut eller finansieringsinstitut skal overvåges og kontrolleres på konsolideret grundlag i det omfang og på den måde, der er foreskrevet af vedkommende medlemsstat i overensstemmelse med direktiv 83/350/EØF.

2. Uanset ovenstående bestemmelse kan en medlemsstats kompetente myndigheder også på et delvis konsolideret eller ikke-konsolideret grundlag overvåge og kontrollere de enkelte kreditinstitutters engagementer.

Artikel 7

Foranstaltninger, der kan lette henstillingens gennemførelse

1. Medlemsstaterne påser, at der ikke foreligger retlige hindringer for, at et kreditinstitut eller et finansieringsinstitut giver et kreditinstitut, der har kapitalinteresser i disse institutter, de nødvendige oplysninger, for at der kan foretages overvågning og kontrol af store engagementer i overensstemmelse med denne henstilling.

2. Medlemsstaterne tillader udveksling mellem deres kompetente myndigheder af de oplysninger, der er nødvendige for gennemførelsen af overvågning og kontrol af store engagementer i overensstemmelse med denne henstilling, idet det dog for så vidt angår finansieringsinstitutter forudsættes, at indsamlingen af eller rådigheden over oplysninger på ingen måde medfører, at de kompetente myndigheder tillægges en tilsynsførende funktion over for sådanne finansieringsinstitutter.

3. Enhver udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder som fastsat i denne henstilling er undergivet tjenstlig tavshedspligt i overensstemmelse med artikel 12 i direktiv 77/780/EØF; sådanne oplysninger må udelukkende anvendes med henblik på overvågning og kontrol med de relevante kreditinstitutters solvens.

4. Ønsker de kompetente myndigheder i en medlemsstat ved anvendelsen af denne henstilling på et kreditinstitut i bestemte tilfælde at kontrollere oplysninger om et kreditinstitut eller finansieringsinstitut, der er beliggende i en anden medlemsstat, må de anmode de kompetente myndigheder i den anden medlemsstat om at foretage denne kontrol. De myndigheder, som modtager anmodninger skal, inden for rammerne af deres beføjelser, efterkomme denne enten ved selv at foretage kontrollen eller ved at tillade, at de myndigheder, der har fremsat anmodningen, foretager kontrollen, eller ved at lade en revisor eller anden sagkyndig foretage denne.

Artikel 8

Overgangsbestemmelser vedrørende overskridelse af øvre grænser for store engagementer

1. Har et kreditinstitut ved ikrafttrædelsen af foranstaltninger, truffet i henhold til denne henstilling allerede indgået et engagement eller engagementer, der overskrider den øvre grænse for store engagementer eller den øvre grænse for aggregerede store engagementer, jf. artikel 4, tager de kompetente myndigheder skridt til at nedbringe det eller de pågældende engagementer til de i henhold til denne henstilling tilladte grænser.

2. Denne nedbringelse sker efter en forud fastlagt plan, der vedtages og gennemføres inden for en frist, der af de kompetente myndigheder anses for forsvarlig ud fra et forsigtighedshensyn og fair i konkurrencemæssig henseende. De kompetente myndigheder skal underrette Kommissionen om den således fastlagte tidsplan.

Tillæg

DEFINITION AF »ENGAGEMENT«

Supplerende oplysninger

De nedenfor anførte poster er en indikativ liste over elementer, som en medlemsstat kan overveje at lade indbefatte under begrebet »engagement«. Indtil nærmere koordinering har fundet sted, har medlemsstaterne ret til at fastsætte en vægtning af de poster, som er angivet i nedenstående liste. Dog anbefaler Kommissionen, at de poster, som er indeholdt i afsnit A og B (i), bliver vægtet med 100 %. Da listen er indikativ, og derfor ikke kan betragtes som udtømmende, forventer Kommissionen, at medlemsstaterne medtager alle sådanne poster, som stort set har samme karakter under »engagement«.

A. Poster, der fremgår af balancen :

- — Lån og forudbetalinger, herunder overtræk
- — Veksler og solaveksler
- — Lejekontrakter
- — Aktier og andre værdipapirer
- — Ansvarlig indskudskapital
- — Indlånsbeviser.

B. Poster, der ikke fremgår af balancen :

i) Garantier og lignende latente forpligtelser :

- — Accepter
- — Endossementer på veksler, som ikke bærer navnet på et andet kreditinstitut
- — Garantier i form af kreditsubstitutter
- — Remburser, udstedte og bekræftede
- — Transaktioner med regresret
- — Garantier og sikkerhed, herunder licitations- og fuldførelsesgarantier samt told- og afgiftsgarantier
- — Uigenkaldeligt afgivne kreditbreve :

ii) Forpligtelser :

- — Salg af aktiver og tilbagekøbsaftaler
- — Aktiver købt i henhold til kontant terminskontrakt
- — Ubetalt del af delvis betalte aktiver og værdipapirer
- — Standby-faciliteter, såsom uigenkaldelige revolverende kreditlinjer
- — Emissionsgarantier, herunder note insurance facilities og revolverende emissionsfaciliteter
- — Uigenkaldelige ubenyttede overtræksfaciliteter, forpligtelser til udlån, køb af værdipapirer eller ydelse af garantier eller acceptfaciliteter.